

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Antonína Baráka Lovosice, Sady pionýrů 361/4,
okres Litoměřice**

Sady pionýrů 361/4, 410 02 Lovosice

Identifikátor školy: 600 081 486

Termín konání inspekce: 23. – 27. únor 2004

Čj.:	f6-1059/04-5021
Signatura:	kf2cx121

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole
- ❖ materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech : český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy ve společenskovedních předmětech: český jazyk, dějepis a občanská výchova
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy v bloku přírodovědných předmětů: matematika, fyzika, informatika, zeměpis, přírodopis a chemie
- ❖ rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání
- ❖ účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízení

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Antonína Baráka v Lovosicích byla otevřena roku 1960 jako nově postavená škola.

Škola je již od 1. 9. 1994 příspěvkovou organizací. Je zařazena do sítě škol rozhodnutím Školského úřadu v Litoměřicích č. j. 45/98 ze dne 21. 9. 1998 a sdružuje základní školu s kapacitou 480 žáků a školní družinu s kapacitou 75 žáků. V době inspekce navštěvovalo školu 378 žáků v 17 třídách.

Ve škole se vyučuje podle dvou vzdělávacích programů: Základní škola a Obecná škola.

Od školního roku 1999/2000 nabízí žákům ve sportovních třídách rozšířenou výuku tělesné výchovy se specializací na házenou a košíkovou.

Na škole je zřízena Rada školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V době inspekce na škole pracovalo 29 pedagogických pracovníků, z toho 24 učitelů splňovalo odbornou a pedagogickou způsobilost danou právními předpisy.

Na 1. stupni je vzdělávání zajištěno sedmi vyučujícími, z toho jedna vyučující má odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce předmětů výtvarná výchova a občanská výchova pro druhý stupeň základní školy.

Na 2. stupni podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňuje pět vyučujících (všichni mají zkrácený úvazek), tři z nich studují na pedagogické fakultě. Aprobovaně je odučeno cca 72 % hodin (matematika, občanská výchova, přírodopis, fyzika, chemie, zeměpis). Neaprobovaně se vyučují předměty cizí jazyk a hudební výchova.

Výchovné poradenství zabezpečují dva vyučující, z toho jeden s požadovaným kvalifikačním vzděláním.

Vedení školy řeší absenci některých aprobací vytvářením dobrých podmínek ke studiu a dalším vzděláváním pedagogických pracovníků. Všichni pracovníci školy absolvují ve

školním roce aspoň jedenkrát některou vzdělávací akcí. Ředitelka v tomto školním roce dokončuje poslední ročník studia školského managementu.

Při výběru akreditovaných vzdělávacích akcí vedení školy respektuje zájmy samotných pedagogů. Přihlíží k potřebě zajistit odborný růst učitelů, kteří vyučují neaprobovaně daný předmět (cizí jazyk) a snaží se tím vytvořit optimální personální podmínky pro realizaci vzdělávacích programů. Získané zkušenosti a poznatky si učitelé předávají na nejbližší provozní poradě. Začínající učitelky byly svěřeny do péče zkušených uvádějících učitelek.

Uplatňovaný styl řízení s přesně definovanými kompetencemi je funkční. Promyšlená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Zavedený systém vedení zaměstnanců umožňuje jednotlivcům i metodickým orgánům podílet se na organizaci činnosti školy tak, aby byly efektivním způsobem naplňovány výchovně-vzdělávací cíle školy. Ředitelka školy ve své práci vychází z dobré znalosti svých podřízených, z prováděné kontroly a přijímání příslušných opatření.

Činnost metodických orgánů je plánovaná a systematická a přispívá ke zkvalitnění výuky. Ustavené metodické orgány (metodické sdružení na 1. stupni a předmětová komise na 2. stupni) se zabývají organizačními záležitostmi, koordinací učiva apod. Kontrolní systém postihuje všechny oblasti činnosti školy. Pro sledování kvality pedagogické práce jsou využívány vhodné nástroje. Vedení školy pravidelně seznamuje všechny pracovníky s výsledky prováděných kontrol. Hospitační činnost poskytuje vedení školy dostačující množství podkladů pro hodnocení kvality výchovně-vzdělávacího procesu i práce jednotlivých učitelů. Kontrolní činnost ředitelky neprokázala však úplnou funkčnost. Při kontrolní činnosti neodhalila potřebu korekce v plánování probíraného učiva v předmětu matematika na 1. stupni, které bylo v rozporu s osnovami.

Transfer informací mezi vedením školy a pracovníky je organizačně zajištěn (pravidelné provozní porady, pedagogické rady a školní rozhlas). Pravidla toku informací v rámci vnitřního informačního systému jsou při fungující zpětné vazbě stanovena.

Iniciativa učitelů je oceňována. Pedagogové jsou motivováni k tvůrčí a kvalitní vzdělávací práci nenárokovými složkami platu, které jsou diferencovaně přiznávány na základě hodnocení, podle zveřejněných kritérií.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve vztahu k realizaci vzdělávacích programů a k počtu žáků v jednotlivých třídách má ZŠ dostatečné prostory. Pro žáky i pedagogické pracovníky má ZŠ vybudováno velmi dobré prostorové zázemí, které vyhovuje vyučovaným vzdělávacím programům a umožňuje relaxaci žáků i pedagogických pracovníků. Zázemí je také vytvořeno pro dodržování pravidelného pitného režimu. Prostředí školy je esteticky i tematicky podnětné, vypovídá o úspěších žáků, jejich zájmech a iniciativách. Prostorově nevyhovující je umístění šaten ve spojovací chodbě mezi školou a tělocvičnou. Ředitelka školy se snaží situaci řešit, předložila zřizovateli návrh na rekonstrukci šaten, ale prozatím ze strany zřizovatele nebylo těmto požadavkům vyhověno. Všechny prostory školy jsou udržovány v čistotě a průběžně opravovány. Ve spolupráci se zřizovatelem dochází postupně k modernizaci materiálního vybavení (např. ve školním roce 2002/2003 provedená rekonstrukce sprch v areálu tělocvičny, zavedená teplá voda na všechna WC, úprava školní kuchyňky, zprovozněná odborná učebna chemie a další).

Výuka probíhá v prostorných a esteticky upravených kmenových učebnách, vybavených novým žákovským nábytkem. Podnětnou výzdobu tvoří tabelární přehledy učiva a výtvarné

práce žáků, nechybí ani květinová výzdoba. V některých třídách jsou knihovničky s populárně naučnou literaturou a beletrií. Kromě kmenových učeben slouží k výuce odborné učebny (chemie, fyziky, hudební výchovy, výpočetní techniky, školní dílny a cvičná kuchyňka). Pro tělesnou výchovu je k dispozici velká tělocvična, dostatečně vybavená příslušným nářadím.

Kabinet 1. stupně je dobře vybaven tabelárními přehledy učiva a zeměpisnými mapami. Tyto jsou k dispozici žákům i ve třídách. Vybavení trojrozměrnými a manipulačními pomůckami je zastaralé, ale dobře využitelné. Učebna dyslektické ambulanti poradny je v dostatečné míře vybavena učebnicemi a odbornou literaturou sloužící k nápravě poruch učení i manipulačními a kompenzačními pomůckami.

Na 2. stupni je velmi dobré materiální zázemí kabinetů společenských věd (učebnice z různých nakladatelství, atlasy, tabelární přehledy, mapy, audio a video technika). Vynikající je vybavení pro přírodopis a fyziku. Propojení odborných učeben (chemie, fyziky) s prostorným kabinetem, v němž jsou přehledně uspořádány pomůcky, má pozitivní vliv na průběh a výsledky vzdělávání.

Pro výuku matematiky jsou k dispozici standardní pomůcky (rýsovací potřeby, kalkulátory, obrazový materiál a trojrozměrné a manipulační modely).

Dobré je i vybavení výpočetní technikou. Žáci mají k dispozici celkem 22 počítačových stanic (dále jen PC), z nichž 7 PC plně vyhovuje dnešním požadavkům na kvalitu informačních technologií a jsou napojeny na Internet (získání v rámci projektu INDOŠ). K dispozici jsou i výukové programy pro český jazyk, cizí jazyky (AJ a NJ) matematiku, přírodopis, fyziku, chemii a zeměpis a jsou efektivně využívány.

Řadu pomůcek si vytvářejí učitelé svépomocí.

Učebnicový fond je koordinovaně aktualizován. Žákům byly poskytnuty odpovídající učebnice a učební texty, v řadě předmětů jsou to ucelené řady jednoho nakladatelství.

Koncepční záměry vedení školy v materiálně-technické oblasti postihují zejména slabá místa a vycházejí z reálného stavu. Sbírkové pomůcky, audiovizuální technika, fond odborné literatury a učebnic, školní nábytek jsou průběžně obnovovány a doplňovány.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. Vzdělávací program školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol č.j. 45/98 ze dne 21. 9. 1998. Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou ve spolupráci s pedagogicko psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem vypracovány individuální vzdělávací plány (IVP).

V současné době plní škola dva vzdělávací programy a výuku organizuje podle tří učebních plánů. V 4. – 5. a v 9. ročníku se vyučuje podle učebního plánu vzdělávacího programu Obecná škola č.j. 12 035/97-20 s platností od 1. 9. 1997 (jde o dobíhající program). Ve třídách VI. A a VII. A se vyučuje podle modelového učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy č.j. 29 738/96-22-50. Ve zbývajících třídách (1. a 2. stupně) se vyučuje podle učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků č.j. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998. Všechny učební plány jsou dodržovány v plném rozsahu. Navýšení týdenní hodinové dotace v 8. a 9. ročníku o 1 hodinu bylo provedeno v souladu s metodickým pokynem MŠMT. Nabídka volitelných předmětů vychází z podmínek školy a požadavků rodičů (vyučován ruský jazyk). Je dostatečně pestrá a většině žáků umožňuje volbu podle zájmů. Jako nepovinný předmět je zavedena zdravotní tělesná výchova. Škola věnuje i

pozornost plánování a realizaci sportovních akcí, olympiád a soutěží. Účast a úspěšnost žáků je průběžně sledována a vyhodnocována. Na škole pracuje 12 zájmových útvarů a žáci vydávají vlastní časopis. Seznam akcí je každoročně uveden ve výroční zprávě školy.

Hospitační činností a kontrolou zápisů v třídních knihách ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004 bylo zjištěno nerespektování úprav a doplňků Vzdělávacího programu základní školy tím, že ve druhém ročníku je vyučována automatizace násobků 2 – 5 a žáci jsou z její znalosti klasifikováni.

Výuka je realizována v souladu s učebními plány, dílčí nedostatky byly zjištěny v plnění učebních osnov matematiky ve 2. ročníku.

Kontrolovaná povinná dokumentace (záznamy z pedagogických rad, třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, protokol z opravné zkoušky, školní řád, rozvrh hodin) je vedena s minimem oprav a v náležitém rozsahu. Některé zápisy v třídních knihách na 1. stupni, zejména v českém jazyce – literární výchova nemají vypovídací charakter o plnění osnov. Jsou omezeny většinou na konkretizaci čteného článku. Při udělování výchovných opatření žákům není používána předepsaná formulace v souladu s příslušnou vyhláškou.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělání a výchovy.

Vedení školy svými kontrolními mechanismy (např. četnými hospitacemi, kontrolou třídních knih, žákovských knížek) uvedené nedostatky (viz. kap. Vzdělávací programy) nezjistilo.

Kontrola naplňování učebních osnov není dostatečně účinná.

Organizace a řízení výchovně-vzdělávacího procesu (počty hodin v jednom dni, v jednom sledu, délky přestávek atd.) probíhá v souladu s platnou právní normou. Skladba rozvrhu hodin respektuje obecné didaktické a psychohygienické zásady. Školní řád je vytvořen s ohledem na podmínky školy, vytváří dostatečný prostor pro rozvoj osobnosti žáka. Rodiče jsou o hodnocení prospěchu a chování svých dětí informováni prostřednictvím žákovských knížek, v závažných případech i doporučeným dopisem. Průběžná informovanost o výsledcích vzdělávání je zajištěna.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství vykonávají ve škole dva učitelé. Výchovný poradce, do jehož kompetencí je zahrnuta oblast profesního poradenství a péče o žáky s výchovnými problémy, nespĺňuje kvalifikační předpoklady výchovného poradce. Vyučující, zabývající se oblastí péče o žáky se specifickými poruchami učení a jejich integrací, splňuje kvalifikační předpoklady výchovného poradce. Její odborná a pedagogická způsobilost odpovídá výuce předmětům český jazyk a občanská výchova na druhém stupni základní školy, doplněná studiem speciální pedagogiky a vzděláváním v rámci programu „Start“ - Volba povolání. Preventivní péči v oblasti drogové závislosti a sociopatologických jevů zajišťuje drogový preventista.

Činnost výchovného poradce orientovaná na profesní poradenství a oblast péče o „problémové žáky“ a s tím související účast při řešení závažných kázeňských přestupků, vychází z ročního plánu. Škola se potýká s poměrně častými kázeňskými přestupky žáků na druhém stupni. Roční plán činnosti výchovného poradce však obsahuje z větší části jen úkoly vztahující se k administrativním činnostem souvisejícím s volbou povolání a k přijímacímu řízení na střední školy a učiliště. Každoročně je prováděn průzkum existence šikany ve škole formou anonymního dotazníku zpracovaného na základě odborné literatury. Při řešení kázeňských přestupků je navazována spolupráce s odbornými pracovišti převážně s pedagogicko psychologickou poradnou, ojedinele s odborem péče o dítě a policií. Ve

spolupráci s vedením školy a třídními učiteli se škola snaží navázat aktivní spolupráci se zákonnými zástupci i výrazně problémových žáků při hledání společné cesty k nápravě, což se ne vždy s úspěchem daří. Ze všech jednání jsou pořizovány záznamy.

Výchovný poradce, který se zabývá oblastí péče o žáky se specifickými poruchami učení, vede jejich evidenci a zajišťuje potřebná vyšetření a spolupráci s odbornými pracovišti. Podílí se ve spolupráci s třídními učiteli a příslušnými odborníky na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů, s nimiž seznámí všechny vyučující podílející se na výuce integrovaného žáka. Individuální plány splňují všechny náležitosti po odborné i administrativní stránce. Vyhodnocení plnění IVP provádí pouze příslušné odborné pracoviště v rámci kontrolního vyšetření. Integrovaným žákům je věnována pozornost i mimo vyučování ve čtyřech odděleních ambulantní dyslektické poradny. Žákům s vadami řeči je poskytována individuální logopedická péče v logopedické poradně. V kompetenci výchovné poradkyně je i výuka předmětu – volba povolání. Pro výuku tohoto předmětu má vypracovaný tematický plán se zapracováním tematických okruhů do odpovídajících vyučovacích předmětů. Výuce předmětu je věnována jedna disponibilní hodina v 8. ročníku.

Oblastí preventivní péče se zabývá drogový preventista, jehož činnost se odvíjí od vypracovaného Minimálního preventivního programu na rok 2003-2004. Program je zaměřený na zdravý životní styl, volnočasové aktivity, akce v boji proti kouření a drogové závislosti. Tyto záměry jsou uskutečňovány prostřednictvím výtvarných soutěží na téma „Boj proti kouření“, zapojení rodičů do soutěže a vyhlášením jednoho dne v týdnu „nekuřácký den“. Dále samostatnou tvorbou žáků 8. ročníků, kteří se podílejí na tvorbě časopisu „Drogy a mládež“. V rámci vyučování působí na žáky v oblasti získávání komunikačních dovedností s prvky asertivity, vytváření pozitivních modelů hodnot.

Výchovné poradenství, které spolu s činností drogového preventisty vytváří účinný systém péče o žáky a přispívá ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda

Hodnocení je provedeno na základě 13 hospitací ve všech třídách prvního stupně základní školy ve výše uvedených předmětech.

Výuku na prvním stupni zajišťují vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, pouze jedna vyučující má pedagogické vzdělání na druhý stupeň základní školy.

Učivo je rozpracováno do časově tematických plánů (dále jen TP), které se obsahově často shodují spíše s učebnicemi (zejména v matematice ve druhém a třetím ročníku), což vede k nedodržování obsahové náplně osnov v jednotlivých ročnících. Stanovené cíle výuky v jednotlivých hodinách byly reálné.

Bezprostřední přípravě na vyučování věnovali vyučující menší pozornost a to časovému rozvržení učiva a volbě různých vyučovacích metod. Mnohdy v hodinách nebyla patrná kontinuita a provázanost jednotlivých činností v celek.

Prostorové podmínky kmenových tříd 1. stupně jsou vyhovující i pro činnosti mimo lavice, kterých není mnohdy dostatečně využíváno. K relaxaci žáků slouží menší koberec umístěné většinou před tabulí. Žáci jsou vybaveni ucelenými řadami učebnic, se kterými je během hodin efektivně pracováno. Nedostatkem byla malá podpora výuky manipulačními, třídícími a kompenzačními pomůckami podporujícími aktivní činnosti žáků. Názornost výuky byla podporovaná pouze využíváním tabule a nástěnek aktualizujících probírané učivo. V uplatňovaných metodách převažoval frontální způsob výuky se střídáním samostatné práce a práce pod vedením vyučující. Zadávané práce ve skupinách neměly činnostní charakter a žáky nemotivovaly k aktivnímu učení. Vyučující věnovali poměrně velkou část hodiny

jednotvárnému procvičování učiva a prověřování jeho zvládnutí. Respektovali však pracovní tempo žáků a poskytovali jim individuální pomoc při řešení úkolu. Ve třídách, kde probíhala výuka podle vzdělávacího programu obecná škola, učitelé nevyužili možnosti výuky v blocích, případně propojování jednotlivých činností a nebyla patrná rozdílnost výuky v porovnání se vzdělávacím programem základní škola.

V průběhu výuky většina vyučujících respektovala zásady psychohygieny zařazováním tělovýchovných chvil, změnou tempa výuky a pohybem po třídě. Některé hodiny byly přetahovány do přestávek, a tím byl žákům zkrácen čas na relaxaci.

Ve sledovaných hodinách se téměř neobjevila individuální práce se žáky vyučovanými podle IVP nebo nebyly voleny vyhovující kompenzační pomůcky a metody práce.

V prvním ročníku byla sledovaná výuka ze strany vyučující podporovaná vytvářením příjemné motivační atmosféry. Učivo bylo vhodně aplikováno na životní zkušenosti žáků. V ostatních ročnících motivace spočívala většinou jen v seznámení žáků s obsahem hodiny a v menší míře byla již využívána motivace aktualizací učiva v souvislosti na jeho využití v běžném životě. Činnosti žáků byly v průběhu hodiny podporovány pochvalou za snahu a dílčí úspěchy, byla jim poskytována zpětná vazba. Malá pozornost byla věnována vytvoření prostoru pro závěrečné shrnutí učiva, hodnocení a sebehodnocení. Pozornost věnovaná rozvoji komunikativních dovedností měla rozdílnou úroveň. V prvním ročníku byli žáci vedeni k vyjádření vlastního přání a názoru, k odpovědím celou větou a byla jim nastavena přirozená pravidla komunikace ve směru učitel – žák a naopak i mezi žáky navzájem. Ve vyšších ročnících již tomu tak nebylo. Žáci nebyli důsledně vedeni k ustáleným pravidlům jednání a vzájemné komunikace. Mnohdy jim nebyl poskytován ani správný komunikační vzor.

Hodnocení žáků je prováděno dle klasifikačního řádu, na základě ústního a písemného prověřování znalostí. Četnost známek je dostačující ve všech předmětech.

Průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovedních předmětech na 2. stupni základní školy (český jazyk, dějepis, občanská výchova)

Plánování výuky těchto předmětů příznivě ovlivňuje činnost předmětových komisí (členění učiva, materiální zázemí, klasifikace, koordinace zařazování učiva s místní a regionální problematikou, exkurzí, výletů a kulturních pořadů). Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla ve většině případů dobře promyšlená po stránce obsahové i organizační. Spíše výjimkou byly hodiny, kdy velký rozsah naplánovaných činností způsobil spěch a stresující atmosféru.

Personální podmínky výuky jsou rovněž příznivé, s výjimkou jedné vyučující, která dokončuje studium na pedagogické fakultě, se jedná o kvalifikované učitele (aprobované bylo v době inspekce odučeno 80 % hodin sledovaných předmětů). Ke kvalitnější výuce přispívá rovněž prokazatelně účast učitelů na vzdělávacích akcích.

Sledovaná výuka probíhala v kmenových učebnách (jedna slouží i jako školní knihovna), materiální podpora výuky byla promyšlená a funkční.

Téměř všechny hospitované hodiny měly pevnou a promyšlenou stavbu a vyznačovaly se promyšleným výkladem vhodně prokládaným problémovými otázkami. Cíle, se kterými byli žáci na začátku hodin seznámeni, byly v průběhu vyučování postupně plněny. Žáci se do výuky aktivně zapojovali, pracovali s učebnicemi a různými pomůckami, využívali mezipředmětových vztahů a tím dávali nové učivo za pomoci učitele do širších souvislostí, byl vytvořen prostor pro jejich názory. Náplň hodin občanské výchovy a některých hodin dějepisu byla operativně aktualizována, zařazováno je i projektové vyučování a nácvik modelových situací z oblasti osobnostní a sociální výchovy. Žáci byli průběžně motivováni,

k jejich hodnocení využívali učitelé různé formy, převažovalo průběžné a motivující slovní hodnocení, za dobrou práci v hodině mohli získat i dobrou známku. Shrnutí učiva nebylo prováděno ve všech hodinách, ve zbývajících se na něm podíleli žáci, ojediněle bylo zaznamenáno i hodnocení spolužáků.

Vyučující se vyznačovali velmi dobrými verbálními dovednostmi a pozitivním přístupem k žákům, ve třídách převažovalo pracovní a přátelské klima, žáci nebyli, až na výjimky, vystavováni stresovým situacím. Ve většině sledovaných hodin byl vytvářen dostatečný prostor pro komunikaci žáků a uplatnění jejich aktivit.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, dějepis a občanská výchova měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovědných předmětů na 2. stupni základní školy (matematika, fyzika, ekologický přírodopis, chemie a informatika)

Celoroční obsahové a časové rozvržení učiva bylo provedeno správně, problémové specifické oblasti vzdělávací i organizační jsou řešeny předmětovou komisí. Obsah a rozsah výuky byly v tematických plánech učiva stanoveny v souladu s učebními osnovami, v návaznosti na předcházející učivo byly vhodně vytčeny i výukové cíle, které odpovídaly standardu vzdělávání.

Obsah prověrek v matematice koresponduje s probíraným učivem, témata, ve kterých jsou zjištěny závažnější nedostatky v pochopení a aplikaci, jsou opětovně zařazována do opakování a procvičování. Do výuky chemie a přírodopisu je vhodným způsobem začleněno učivo se zaměřením na ochranu zdraví a ekologii. K aplikaci a k doplnění teoretických vědomostí jsou využívány exkurze a návštěvy muzeí.

Všichni učitelé splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně projevilo na kvalitě vzdělání.

Vhodné zařazení předmětů do rozvrhu hodin, jejich správná a logická stavba i příznivé pracovní klima se vstřícným přístupem učitelů k žákům vytvářely pro výuku odpovídající psychohygienické podmínky.

Efektivita výuky spočívala v její účelné organizaci a použití forem práce, které žáky aktivizovaly. Při prezentaci učiva vyvozováním byli žáci vedeni k logickému uvažování, chápání vztahů mezi jevy, při odpovědích na kladené problémové otázky aplikovali různá hlediska. Zařazování referátů, při jejichž přípravě žáci použili i internet, vede k rozvíjení jejich myšlení v širších souvislostech. Snazšímu pochopení a zapamatování (ve fyzice, přírodopisu, chemii) účinně pomáhalo zařazení jednoduchých frontálních pokusů, využití audiovizuální techniky a poznatků v rámci mezipředmětových vztahů. Činnostní pojetí měla skupinová práce se stavebnicovými modely a hodina laboratorních prací z fyziky.

Kromě matematiky se žáci dobře orientovali na plnění úkolů, učební činnosti byly pro většinu z nich reálnou příležitostí k uplatnění. Ve všech hodinách byli často při práci povzbuzováni. Hodnocení jejich výkonů jako okamžitá zpětná vazba mělo motivující účinek. V matematice často chyběla důsledná práce při analýze chyb. Žáci nebyli důsledně vedeni ke zdůvodnění svého postupu. Závěr hodin (shrnutí učiva, zadáno domácí cvičení) byl proveden výhradně učitelem, chybělo adresné hodnocení žáků vzhledem k cílům výuky a v žádné hodině nedostali žáci možnost vyjádřit se k průběhu výuky nebo k vlastní práci. Problém chybějících závěrů v hodinách přetrvává, uvedeno již v minulé inspekční zprávě.

Žáci byli stálými otázkami podněcováni ke komunikaci. Při odpovědích však nejsou systematicky vedeni odpovídat celou větou. Většina žáků projevovala pozitivní vztah k výuce

a ochotně reagovala na pokyny vyučujících. Pouze ve třídě VI. C jeden žák svým nevhodným chováním narušoval průběh výuky i přes napomínání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, fyzika, přírodopis, chemie a informatika jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech škola využívá běžnou klasifikaci, jejíž výsledky analyzuje na jednáních pedagogické rady.

Úroveň výsledků vzdělávání a výchovy je ověřována porovnáním dosažených výsledků žáků v soutěžích a olympiádách a jejich úspěšností při přijetí na další typy škol.

Každoročně probíhá školní soutěž „skokan roku“ – vyhodnocování žáků s nejlepším zlepšením prospěchu ve školním roce (+ s nejlepší docházkou). Vybraní žáci V., VII., a IX. tříd se zúčastnili celostátních testů Kalibro.

Hodnocení těchto výsledků je uvedeno ve Výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 2002/2003.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání

V tomto školním roce byl v souladu s metodickým pokynem MŠMT rozšířen učební plán o jednu vyučovací hodinu v osmém i v devátém ročníku. Ředitelka školy po projednání při provozní poradě zvolila posílení dotace povinných předmětů dějepis a občanská výchova v osmém ročníku a fyzika v devátém ročníku. V osmém ročníku je v týdenní dotaci vyučováno 1,5 hodiny dějepisu a 1,5 hodiny občanské výchovy. V 9. ročníku pak týdně 2 hodiny fyziky. V personálním zajištění ani v organizaci výuky toto opatření nezpůsobilo škole potíže. Navýšené hodiny přispívají k rozvoji dovedností i aktivizaci žáků (projekty, souborné práce, laboratorní cvičení apod.). Zároveň přispívají i k procvičování učiva. Obsah výuky tak nepřináší nárůst zátěže žáků, nedochází k rozšiřování poznatkové části učiva.

Účinnosti prevence sociálně patologických (dále jen soc. pat.) jevů ve školách a školských zařízeních

Problematikou soc. pat. jevů se ve škole zabývá jednak školní metodička prevence, která má na starosti protidrogovou prevenci, a jednak výchovný poradce zabývající se problémy související se šikanou.

Školní metodička i výchovný poradce jsou průběžně proškolení v rámci okresu i kraje (doloženo příslušnými certifikáty) a tyto poznatky dále přenášejí směrem k ostatním pedagogům na provozních či pedagogických poradách.

Škola má vypracován Minimální preventivní program (dále jen MPP), který je každoročně inovován vždy v září. Je zveřejněn ve sborovně a rodiče jsou s ním seznámeni na třídních schůzkách. Jeho významnou součástí jsou různé akce a soutěže včetně zapojení rodičů. Jako nejzdařilejší akce pořádané v rámci MPP uvádí škola realizaci projektu Čistý vzduch (proti kouření), akci Týden plný naděje (sportovní a kulturně vědomostní aktivity) a dále besedy s odborníky (K-centrum). Dále ve škole pracuje celkem 12 kroužků kulturně vzdělávacího a sportovního zaměření a ve školní družině dále aktivně působí 6 zájmových skupin. Většina rodičů při řešení problémů dobře spolupracuje, vyskytnou se však i případy, kdy nevhodné jednání svých dětí omlouvají. Žáci mají možnost se k této problematice vyjadřovat prostřednictvím vedení školy a ostatních pedagogů, diskrétně pak prostřednictvím schránky důvěry a dotazníkových akcí. Dotazníková akce provedená ČŠI v rámci této TI také potvrdila

pozitivní působení školy v tomto směru. Žáci vědí na koho se mohou v případě jakékoli potřeby související se sociopato jevy obrátit, rádi chodí do školy, s učiteli si většinou dobře rozumí, jsou informováni o škodlivosti užívání drogových látek apod.

Vybavení školy ke sledované problematice je velmi dobré. K dispozici je odborná literatura, různé letáky, pracovní listy, videokazety apod. Tyto jsou k dispozici i ostatním pracovníkům školy a jsou vhodně využívány v rámci předmětu občanská a rodinná výchova, kde je tematika socio pato jevů probírána.

Škola dále spolupracuje s policií, s pedagogicko psychologickou poradnou a MěÚ. V tomto školním roce bylo řešeno celkem 8 případů, jednalo se o projevy šikany, agresivního chování a občas i záškoláctví. Až na jeden problematický případ došlo po přijatých opatřeních ke zlepšení situace. Četnost případů se rok od roku příliš nemění, ale narůstá brutalita a závažnost jevů.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je příkladný a účinný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1998 č. j. 45/98 ze dne 21. 9. 1998 se shodují s údaji ve Zřizovací listině vydané dne 30. 11. 1993 s účinností od 1. 1. 1994.
- Vedení školy ve spolupráci s učiteli v loňském školním roce uskutečnilo projektové vyučování v rozsahu pěti dnů zaměřené na výuku cizích jazyků nazvané „Bav se a uč“ a „Dny plné naděje“ zaměřené na protidrogovou prevenci. Tímto krokem se škola připravuje na změnu ve školní práci – na zavedení „Rámcového vzdělávacího programu“. Obě dvě akce byly vedením hodnoceny jako přínos ke zkvalitnění vzdělávání.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1998 č. j. 45/98 ze dne 21. 9. 1998
2. Zřizovací listina vydaná Městem Lovosice dne 30. 11. 1993 s účinností od 1. 1. 1994 s dodatky
3. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků základní školy ve školním roce 2003/2004
4. Třídní knihy všech tříd školního roku 2001/2002 a 2003/2004
5. Třídní výkazy a katalogové listy žáků ZŠ Antonína Baráka Lovosice
6. Vnitřní řád školy platný ve školním roce 2003/2004
7. Rozvrh hodin všech tříd ZŠ Antonína Baráka Lovosice realizovaný v době inspekce
8. Záznamy z pedagogických rad - školní rok 2002/2003 a 2003/2004
9. Plán práce ZŠ Antonína Baráka Lovosice pro školní rok 2003/2004
10. Měsíční plány práce ZŠ
11. Plán hospitační a kontrolní činnosti na ZŠ Antonína Baráka Lovosice pro školní rok 2003/2004
12. Organizační řád ZŠ Antonína Baráka Lovosice z 1. 9. 2003 včetně schématu
13. Rozpis dozorů pro školní rok 2003/2004

14. Koncepce rozvoje ZŠ Antonína Baráka Lovosice
15. Vybrané písemné práce žáků, žákovské knížky, informativní notýsky ve sledované výuce
16. Tematické plány hospitovaných předmětů pro školní rok 2003/2004
17. Záznamy jednání předmětových komisí a metodického sdružení
18. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004
19. Roční plány výchovných poradců uplatňované ve školním roce 2003/2004
20. Řády odborných učeben na ZŠ Antonína Baráka Lovosice
21. Výroční zpráva ZŠ Antonína Baráka Lovosice za školní rok 2002/2003
22. Minimální preventivní program ze dne 2. 9. 2003
23. Záznamy o šetření stížností týkající se sociálně patologických jevů ve školním roce 2003/2004
24. Záznamy z jednání s rodiči, které proběhly ve školním roce 2003/2004 s podpisy všech účastníků jednání
25. Knihu úrazů ZŠ Antonína Baráka Lovosice

ZÁVĚR

Personální zajištění výuky na ZŠ Antonína Baráka Lovosice umožňuje efektivní vzdělávání a výchovu a realizaci zvolených vzdělávacích programů. Přetrvávající problémy s chybějícími aprobacemi některých předmětů 2. stupně se snaží vedení řešit vytvářením podmínek pro systematické vzdělávání a další studium i nabídkou pracovních příležitostí studentům pedagogické fakulty.

Vedení školy vytvořilo funkční organizační strukturu s kvalitním vnitřním informačním systémem. Způsob vedení zaměstnanců je efektivní.

Vedení školy věnuje stálou pozornost zlepšování materiálních podmínek, materiální zázemí pro sledované předměty je celkově hodnoceno jako velmi dobré.

Výuka probíhá v souladu s učebními plány. Osnovy zvolených vzdělávacích programů jsou dodržovány na 2. stupni. Na 1. stupni v matematice ve druhém ročníku je vyučováno učivo nad rámec osnov.

Kvalita výuky na 2. stupni je velmi dobrá. Příznivě ji ovlivňuje využívání materiálního zázemí, aplikace efektivních metod a forem práce i individuální přístup učitelů. Na 1. stupni je kvalita výuky průměrná. Mimo výuky v prvním ročníku stále převládají frontální formy a metody práce bez vytváření prostoru pro samostatné aktivní učení žáků a s malou podporou názornosti.

K prezentaci výchovně-vzdělávací činnosti školy významně přispívají její četné mimoškolní aktivity.

V porovnání s inspekčním zjištěním ze školního roku 2001/2002 došlo k omlazení pedagogického sboru, ke zlepšení materiálně-technických podmínek školy (zvláště na prvním stupni) a práce metodických orgánů. Nadále přetrvávají nedostatky v organizaci výuky a v práci se žáky s vývojovými poruchami učení i chování na 1. stupni a efektivně nejsou využívány závěry hodin na 1. i 2. stupni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Heřmánková	Věra Heřmánková v.r.
Členové týmu	Mgr. Miroslav Hyška	Miroslav Hyška v.r.
	Mgr. Renata Schejbalová	Renata Schejbalová v.r.
	Ing. Josef Toman	Josef Toman v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Jindřiška Hrnčířová Olga Štěpánková	

V Ústí nad Labem dne 26. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. 4. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Marie Pelikánová	M. Pelikánová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	20004-05-03	f6-1080/04-5021
Zřizovatel	20004-05-03	f6-1078/04-5021
Rada školy	20004-05-03	f6-1079/04-5021

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.